

2017

Q09

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक
BOOKLET No.

118077

प्रश्नपुस्तिका

एकूण प्रश्न : 100

ळ : 1 (एक) तास

मराठी, इंग्रजी, सामान्य अध्ययन व कृषि विषयक घटक

एकूण गुण : 200

सूचना

- (1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत 100 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.
 - (2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत न विसरता बॉलपेनने लिहावा.
- परीक्षा-क्रमांक

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

केंद्राची संकेताक्षरे

शेवटचा अंक
- (3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे न विसरता नमूद करावा.
 - (4) अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरपत्रिकेची सर्वांत योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शाविला जाईल याची काळजी घ्यावी. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.
ब) आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्याच विषयाचे प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आले आहेत. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.
 - (5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे. अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.
 - (6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.
 - (7) प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच "उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार उत्तरपत्रिकेची सर्वांत योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील".

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आंशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरुद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर पहा

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

SEAL

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

118077

BOOKLET No.

001 : मध्य प्रश्न

तकसिल्लेपत्र

002 : अणु प्रश्न

कडक कामाची प्रतिक्रिया प्रश्नपत्राच्या आधारे, विद्यार्थी, विद्यार्थिनी

प्रश्न

तकसिल्लेपत्रात आठ विद्यार्थ्यांक वेगवेगळ्या प्रकारची प्रतिक्रिया प्रश्नपत्रे दिली आहेत. 001 तकसिल्लेपत्रात (1) तकसिल्लेपत्रात ही प्रतिक्रिया प्रश्नपत्रे दिली आहेत. (2) तकसिल्लेपत्रात ही प्रतिक्रिया प्रश्नपत्रे दिली आहेत.

विद्यार्थी प्रश्नपत्रे दिली आहेत.

प्रतिक्रिया प्रश्नपत्रे दिली आहेत.

विद्यार्थी प्रश्नपत्रे दिली आहेत.

विद्यार्थी प्रश्नपत्रे दिली आहेत.

विद्यार्थी प्रश्नपत्रे दिली आहेत.

विद्यार्थी प्रश्नपत्रे दिली आहेत.

विद्यार्थी प्रश्नपत्रे दिली आहेत.

विद्यार्थी प्रश्नपत्रे दिली आहेत.

विद्यार्थी प्रश्नपत्रे दिली आहेत.

विद्यार्थी प्रश्नपत्रे दिली आहेत.

विद्यार्थी प्रश्नपत्रे दिली आहेत.

विद्यार्थी प्रश्नपत्रे दिली आहेत.

विद्यार्थी प्रश्नपत्रे दिली आहेत.

विद्यार्थी प्रश्नपत्रे दिली आहेत.

विद्यार्थी प्रश्नपत्रे दिली आहेत.

विद्यार्थी प्रश्नपत्रे दिली आहेत.

विद्यार्थी प्रश्नपत्रे दिली आहेत.

विद्यार्थी प्रश्नपत्रे दिली आहेत.

विद्यार्थी प्रश्नपत्रे दिली आहेत.

विद्यार्थी प्रश्नपत्रे दिली आहेत.

विद्यार्थी प्रश्नपत्रे दिली आहेत.

इतिहास
कि प्रश्नपत्रे दिली आहेत.
विद्यार्थी प्रश्नपत्रे दिली आहेत.

विद्यार्थी प्रश्नपत्रे दिली आहेत.

1. 'मदत करशील तर आभारी राहीन' या वाक्यातील काळ ओळखा.
- (1) वर्तमानकाळ (2) भूतकाळ
(3) पूर्ण वर्तमानकाळ (4) भविष्यकाळ
2. पुढीलपैकी व्याकरणदृष्ट्या अनुक्रमे पुल्लिंग, स्त्रीलिंग, नपुंसकलिंग नामांचा योग्य शब्द समूह असणारा योग्य पर्याय कोणता ?
- (1) घर, इमारत, वाडा (2) भाकरी, भात, वरण
(3) पेन, लेखनी, टाक (4) दिवा, पणती, तेज
3. पुढील वाक्याचा प्रयोग ओळखा.
"गोदावरीने अवघड अभ्यासक्रम पूर्ण केला."
- (1) कर्मणी (2) कर्तरी
(3) भावे (4) सकर्मक कर्तरी
4. 'जिवाची उलघाल होणे' याचा अर्थ
- (1) मन घट्ट करणे (2) बेजार होणे
(3) चक्कर येणे (4) खूप भीती वाटणे
5. 'पड खाणे' या वाक्यप्रचाराचा अर्थ कोणता ?
- (1) भूक लागल्यावर खाणे (2) मांघार घेणे
(3) उपाशी राहणे (4) संपविणे
6. पुढीलपैकी कोणता शब्द 'तत्सम' नाही, ते ओळखा ?
- (1) गुरु (2) पिता
(3) कन्या (4) भाऊ
7. 'तोंड' या अवयवावरून तयार झालेला पुढील कोणता वाक्यप्रचार 'अपकीर्ती करणे' या अर्थाचा आहे ?
- (1) तोंड येणे
(2) तोंड काळे करणे
(3) तोंडाला काळे फासणे
(4) तोंडघशी पडणे

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

P.T.O.

8. खालील अर्थाची म्हण पुढील पर्यायी उत्तरांतील कोणती आहे ?

'रग अनावर झाला की मनुष्य तो कोणावरी तरी काढीत असतो.'

- (1) मांजराच्या गळ्यात घंटा कोणी बांधायची ?
- (2) मांजराने दूध पाहिले, पण बडगा नाही पाहिला.
- (3) मांजरीचे दात तिच्या पिलास कधीच लागत नाहीत.
- (4) मांजर कावरते, खांबाला ओरबडते.

9. 'दिक्पाल' या शब्दाचा विग्रह असा आहे.

- (1) दिश् + पाल
- (2) दिग् + पाल
- (3) दिक् + पाल
- (4) दीक् + पाल

10. 'बाजारात गारूड्याचा खेळ चालू होता.' या वाक्यात 'सामान्यरूप' असलेला शब्द कोणता आहे ?

- (1) गारूड्याचा
- (2) खेळ
- (3) चालू
- (4) होता

11. पुढीलपैकी दंततालव्य वर्ण कोणते ?

- (1) क्, ख्, ग्, घ्
- (2) च्, छ्, ज्, झ्
- (3) ट्, ठ्, ड्, ढ्
- (4) प्, फ्, ब्, भ्

12. एकवचन अनेकवचन संदर्भात पर्यायी उत्तरांतील कोणते उत्तर गटाबाहेरचे आहे ?

- (1) केळे
- (2) गाणे
- (3) तांबे
- (4) रताळे

13. 'वा ! वा ! छान निबंध लिहिला आहेस तू !' या वाक्यात केवळप्रयोगी अव्ययाचा कोणता प्रकार आलेला आहे ?

- (1) प्रशंसा दर्शक
- (2) विरोध दर्शक
- (3) मौन दर्शक
- (4) संमति दर्शक

14. 'धुडकावणे' हा अर्थ कोणत्या वाक्प्रचारातून व्यक्त होतो ?

- (1) पायमल्ली करणे
- (2) पाणउतारा करणे
- (3) पाणी पाजणे
- (4) धूळ चारणे

15. पुढील वाक्यातील अधोरेखित शब्द, सर्वनामाच्या कोणत्या प्रकारातील आहे, ते ओळखा.

'तिकडे कोण आहे, ते मला माहीत नाही.'

- (1) संबंधी सर्वनाम
- (2) अनिश्चित सर्वनाम
- (3) पुरुषवाचक सर्वनाम
- (4) दर्शक सर्वनाम

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

16. I. Smallpox is a contagious disease.
II. France and Germany are contiguous countries.
Pick out the correct sentence.
- (1) Only I is correct (2) Only II is correct
(3) Both I and II are incorrect (4) Both I and II are correct

17. What do the underlined words below respectively mean ?
The defusion has been effective.
The diffusion has been effective.
- (1) release of tension and distribution (2) distribution and release of tension
(3) separation and obliteration (4) obliteration and separation

18. Fill the blank with the most appropriate word from the ones given below.
The horse jumped over the _____
- (1) style (2) stoil (3) styil (4) stile

19. Identify the type of sentence given below :
He is unhappy because he knows no gratitude.
- (1) Simple (2) Compound
(3) Complex (4) Compound-Complex

20. Although no goals were scored, it was an exciting game.
Identify the type of clause underlined.
- (1) Noun clause (2) Adjective clause
(3) Adverb clause of condition (4) Adverb clause of contrast

21. Choose the best active voice structure for the following sentence :
She was given three increments for her outstanding performance.
- (1) Three increments were given to her for her outstanding performance.
(2) Her employers gave her three increments for her outstanding performance.
(3) Three increments for her outstanding performance were given to her.
(4) Her outstanding performance fetched her three increments.

22. The more we looked at the piece of modern art, _____
Complete the sentence choosing the correct alternative.
- (1) it looked better (2) the less we liked it
(3) we liked it more (4) we liked it less

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

P.T.O.

23. Fill in the blank with the correct degree of comparison.
Between the two options you have, _____
- (1) the former is best (2) the former is the best
(3) the former is good (4) the former is better

24. State the meaning of the idiom underlined in the following sentence :
'You must look after your parents.'
- (1) to look at (2) to look down upon
(3) to take care of (4) to look up

25. Choose the most appropriate synonym for the underlined word.
He was punished for his recalcitrance.
- (1) disobedience (2) honesty (3) dishonesty (4) obstinacy

26. Choose the word opposite in meaning to the word underlined to complete the sentence.
He led an ascetic life but his wife had her _____ ways.
- (1) austere (2) pampas (3) artificial (4) self-indulgent

27. Substitute the underlined phrase with a suitable word.
The roof gave in because of heavy rains.
- (1) collapsed (2) began leaking (3) blew off (4) tilted

28. Pick out the correct substitute for the following :

Word for word

- (1) verbatim (2) verbose (3) verbal (4) synonym

29. Which among the options given below is the correct one for filling in the blank ?
Mustard oil doesn't suit all _____
- (1) pallets (2) palettes (3) palates (4) pellets

30. He said, "Give all the help you can."

Pick out the correct indirect narration of the above sentence.

- (1) He asked them to give all the help they could.
(2) Let them give all the help they could.
(3) He asked them that they should give all the help they could.
(4) He asked them give all the help they could.

31. खालील विधाने विचारात घ्या :

- (अ) नुकतेच राष्ट्रीय मागासवर्गीय आयोगास (NCBC) घटनात्मक दर्जा देणारे विधेयक लोकसभेने मंजूर केले.
(ब) सदरहू आयोग सामाजिक आणि शैक्षणिक दृष्ट्या मागास वर्गाच्या तक्रारी ऐकून घेणार आहे.
(1) विधान (अ) बरोबर, (ब) चूकीचे (2) विधान (ब) बरोबर, (अ) चूकीचे
(3) दोन्हीही विधाने बरोबर (4) दोन्हीही विधाने चूकीची

Consider the following statements :

- (A) Recently, the Lok-Sabha passed a bill to accord Constitutional status to the National Commission for Backward Classes (NCBC)
(B) This Commission will hear the grievances of socially and educationally backward classes.
(1) Statement (A) is correct, (B) is false (2) Statement (B) is correct, (A) is false
(3) Both the statements are correct (4) Both the statements are false

32. शहरी भागातील गरीबांना सवलतीच्या दरात जेवण देण्यासाठी एप्रिल 2017 मध्ये 'दिनदयाळ अन्त्योदय रसोई योजना' खालीलपैकी कोणत्या राज्याने सुरु केली आहे ?

- (1) महाराष्ट्र (2) मध्यप्रदेश (3) गुजरात (4) उत्तराखंड

Which of the following state has launched in April 2017 'Deendayal Antyodaya Rasoi Yojana' to provide food at subsidized rate to the poor in urban areas ?

- (1) Maharashtra (2) Madhya Pradesh (3) Gujarat (4) Uttarakhand

33. एप्रिल, 2017 मध्ये भारत आणि बांग्लादेशामध्ये खालीलप्रमाणे करार करण्यात आले.

- (अ) भारत, बांग्लादेशला 32,140 कोटी रुपये पर्यंत कर्ज देणार.
(ब) शांतिपूर्ण कार्यासाठी परमाणु ऊर्जेचा वापर करणार.
(क) तीस्ता नदी पाणी वाटपाचे योग्य समाधान करण्यात आले.
(ड) एकूण 22 करार करण्यात आले.

वरीलपैकी कोणती/कोणते विधान चूकीचे आहे ?

- (1) (ड) फक्त (2) (क) फक्त
(3) (अ) आणि (ड) फक्त (4) (क) आणि (ड) फक्त

Following are the agreements made by India and Bangladesh in April, 2017

- (a) India will give Bangladesh a loan upto Rs. 32,140 crore
(b) Use of Nuclear power for peaceful means.
(c) Proper solution has been made for the Teesta river water dispute.
(d) Total 22 agreements were done.

Which of the statements given above is/are incorrect ?

- (1) (d) only (2) (c) only
(3) (a) and (d) only (4) (c) and (d) only

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

P.T.O.

34. नोबेल पारितोषिक विजेती मलाला युसुफझाई बाबत खालीलपैकी कोणते विधान चुकीचे आहे ?
- (अ) ती कॅनडाच्या संसदेला संबोधित करणारी सर्वात तरुण व्यक्ती बनली आहे.
 (ब) ती कॅनडाचे मानद नागरिकत्व प्राप्त करणारी सहा व्यक्तिमधील केवळ एक आहे.
 (क) तिची संयुक्त राष्ट्रसंघाची शांतीदूत म्हणून निवड झाली आहे.
 (1) (अ) (2) (ब) (3) (क) (4) वरीलपैकी एकही नाही

Which one of the following statements about Nobel laureate Malala Yousufzai is incorrect ?

- (A) She became the youngest person to address the Canada's Parliament.
 (B) She is one of just six people to receive honorary Canadian citizenship.
 (C) She is selected as United Nations messenger of Peace.
 (1) (A) (2) (B) (3) (C) (4) None of the above

35. '64 व्या राष्ट्रीय चित्रपट पुरस्कार' मध्ये 'सर्वोत्कृष्ट निर्देशक' म्हणून कोणी पुरस्कार जिंकला आहे ?

- (1) आशुतोष गोवारीकर (2) सुमित्रा भावे
 (3) सुनील सुकठणकर (4) राजेश मापुस्कर

Who won the award for 'Best Director' at the '64th National Film Awards' ?

- (1) Ashutosh Gowariker (2) Sumitra Bhawe
 (3) Sunil Sukthankar (4) Rajesh Mapuskar

36. खालील विधाने विचारात घ्या :

- (अ) 'इंद्रधनुष' अभियानाचे तृतीय चरण 7 एप्रिल 2016 रोजी सुरु झाले.
 (ब) ते देशभरातील 216 जिल्ह्यांना सामावून घेणार आहे.
 (क) गेल्या दोन चरणामध्ये देशभरातील जवळ जवळ 39 लाख बालकें 'रोगापासून सुरक्षित' झाले आहेत.
 (ड) 7 रोगांच्या विरुद्ध असलेल्या या लसीकरणाच्या कार्यक्रमातर्गत सर्व लसी मोफत उपलब्ध करण्यात येणार आहे.
 (1) विधाने (अ), (ब), (क) बरोबर
 (2) विधाने (अ), (क), (ड) बरोबर
 (3) विधाने (अ), (ब), (क), (ड) बरोबर
 (4) विधाने (ब), (क), (ड) बरोबर

Consider the following statements :

- (A) Third phase of mission 'Indradhanush' began on 7 April 2016.
 (B) It will cover 216 districts across the country.
 (C) Under the last two phases nearly 39 lakh children have been fully immunised across the country.
 (D) Under this vaccination programme against 7 diseases, all vaccines will made available free of cost.
 (1) Statements (A), (B), (C) are correct
 (2) Statements (A), (C), (D) are correct
 (3) Statements (A), (B), (C), (D) are correct
 (4) Statements (B), (C), (D) are correct

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

37. खालील विधाने विचारात घ्या :

- (अ) पंचायतीला आपली कर्तव्ये योग्य रीतीने पार पाडण्यासाठी आवश्यक असतील अशा सेवकांची नेमणूक करता येईल.
- (ब) निकडीच्या परिस्थितीत सरपंचाला सुद्धा आवश्यक वाटतील इतके अस्थायी सेवक कामावर लावता येतील.
- (क) पंचायतीने निलंबित केलेल्या सेवकास सरळ जिल्हा परिषदेच्या मुख्य कार्यकारी अधिकाऱ्याकडे एक महिन्याच्या आत अपील करण्याचा अधिकार आहे.

वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने बरोबर आहे/आहेत ?

- (1) (अ) फक्त (2) (अ), (ब) (3) (ब), (क) (4) (अ), (ब), (क)

Consider the following statements :

- (A) A Panchayat may appoint such servants as may be necessary for the proper discharge of its duties.
- (B) A Sarpanch may also, in case of emergency engage such temporary servants as may deem necessary.
- (C) A servant suspended by Panchayat have right to appeal directly to the Chief Executive Officer of Zilla Parishad within one month.

Which of the statements given above is/are correct ?

- (1) (A) only (2) (A), (B) (3) (B), (C) (4) (A), (B), (C)

38. खालील विधाने विचारात घ्या :

- (अ) 1975 साली 36 वी घटनादुरुस्ती करून सिक्कीमला भारतीय पूर्ण घटकराज्याचा दर्जा देण्यात आला.
- (ब) भारतीय राज्यघटनेच्या कलम 371 (फ) नुसार सिक्कीम विधानसभेची सदस्य संख्या 30 पेक्षा कमी असणार नाही असे ठरविण्यात आले आहे.

वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने बरोबर आहे/त ?

- (1) फक्त (अ) (2) फक्त (ब) (3) (अ) आणि (ब) (4) वरीलपैकी नाही

Consider the following statements :

- (A) By 36th amendment of 1975, Sikkim was awarded the status of full-fledge state of the Union of India.
- (B) According to Article 371(F) of Indian Constitution the Legislative Assembly of the state of Sikkim shall consist of not less than thirty members.

Which of the statement/s given above is/are correct ?

- (1) Only (A) (2) Only (B) (3) (A) and (B) (4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

P.T.O.

39. खालीलपैकी कोणत्या तरतूदी राज्यघटनेच्या 'अनुच्छेद 75' मध्ये आहेत ?

- (अ) राष्ट्रपती पंतप्रधानांच्या सल्ल्यानुसार मंत्र्यांची नियुक्ती करतील.
 (ब) मंत्रिपरिषद लोकसभेस सामुदायिकरित्या जबाबदार असेल.
 (क) राष्ट्रपतीस मंत्रिपरिषदेचे सर्व निर्णय कळविणे हे पंतप्रधानांचे कर्तव्य असेल.
 (ड) मंत्र्यांनी राष्ट्रपतीस काही सल्ला दिला होता काय आणि असल्यास कोणता या प्रश्नाची कोणत्याही न्यायालयात चौकशी करता येणार नाही.
- (1) (अ), (ब), (क), (ड) (2) (अ), (क), (ड)
 (3) (ब) आणि (क) (4) (अ) आणि (ब)

Which of the following are the provisions of 'Article 75' of the Constitution ?

- (A) Ministers shall be appointed by the President on the advice of Prime Minister.
 (B) The Council of Ministers shall be collectively responsible to the House of People.
 (C) It shall be the duty of the Prime Minister to communicate to the President all decisions of the Council of Ministers.
 (D) The question whether any and if so what advice was tendered by Ministers to the President shall not be inquired into in any Court.

- (1) (A), (B), (C), (D) (2) (A), (C), (D)
 (3) (B) and (C) (4) (A) and (B)

40. संविधान सभेच्या तात्पुरत्या अध्यक्षपदासाठी डॉ. सच्चिदानंद सिन्हा यांचे नाव कोणी सुचविले होते ?

- (1) जे. बी. कृपालानी (2) डॉ. बी. आर. आंबेडकर
 (3) सी. राजगोपालाचारी (4) टी. टी. कृष्णामाचारी

Who proposed the name of Dr. Sachhidanand Sinha for the post of provisional President of Constituent Assembly ?

- (1) J. B. Kripalani (2) Dr. B. R. Ambedkar
 (3) C. Rajagopalachari (4) T. T. Krishnamachari

41. भारतात मार्च 1946 मध्ये आलेल्या कॅबिनेट मिशनमध्ये पुढीलपैकी कोणते सदस्य होते ?

- (1) लॉर्ड माऊंटबॅटन, ए. सी. अलेक्झांडर आणि लॉर्ड अटली
 (2) सर् पॅथिक लॉरेन्स, सर् स्टॅफर्ड क्रिप्स आणि ए. सी. अलेक्झांडर
 (3) लॉर्ड अटली, सर् स्टॅफर्ड क्रिप्स आणि ए. सी. अलेक्झांडर
 (4) लॉर्ड माऊंटबॅटन, ए. सी. अलेक्झांडर आणि सर् पॅथिक लॉरेन्स

Who from the following were the members of the Cabinet Mission which came to India in March, 1946 ?

- (1) Lord Mountbatten, A. C. Alexander and Lord Attlee
 (2) Sir Pathick Lawrence, Sir Stafford Cripps and A. C. Alexander
 (3) Lord Attlee, Sir Stafford Cripps and A. C. Alexander
 (4) Lord Mountbatten, A. C. Alexander and Sir Pathick Lawrence

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

42. भारतीय लोकांना मोफत व सक्तीचे प्राथमिक शिक्षण देण्यासंबंधी 19 मार्च 1910 रोजी केंद्रीय कायदे मंडळाकडे कोणी प्रस्ताव मांडला ?

- (1) महात्मा फुले (2) महादेव गोविंद रानडे
(3) लॉर्ड मेकॉले (4) गोपाळ कृष्ण गोखले

On 19th March, 1910, who put forward a proposal in the Central Legislative Assembly to make primary education free and compulsory to the Indian people ?

- (1) Mahatma Phule (2) Mahadev Govind Ranade
(3) Lord MaCaulay (4) Gopal Krishna Gokhale

43. पुढीलपैकी कोणत्या व्यक्तीने आर्य महिला समाजाची स्थापना केली ?

- (1) आनंदीबाई जोशी (2) पंडिता रमाबाई
(3) डॉ. अॅनि बेझंट (4) अवंतीकाबाई गोखले

Who from the following persons established Arya Mahila Samaj ?

- (1) Anandibai Joshi (2) Pandita Ramabai
(3) Dr. Annie Besant (4) Avantikabai Gokhale

44. 'मानव धर्म सभे'चे संस्थापक कोण होते ?

- (1) बाळकृष्ण जांबेकर (2) भाऊ दाजी लाड
(3) गोपाळ हरी देशमुख (4) दादोबा पांडुरंग तर्खडकर

Who was the founder of 'Manav Dharma Sabha' ?

- (1) Balkrishna Jambhekar (2) Bhau Daji Lad
(3) Gopal Hari Deshmukh (4) Dadoba Pandurang Tarkhadkar

45. सुरुवातीच्या काळात राष्ट्रीय सभेच्या कोणत्या मागण्या होत्या ?

- (अ) भारतीयांना सरकारी नौकऱ्यात घ्यावे
(ब) शेतकऱ्यांवरचे कर कमी करावेत
(क) भारतीयांचे दारिद्र्य दूर करावे
(ड) भारतीयांची पिळवणूक करणे थांबवावे

- (1) (अ), (ब), (क), (ड) (2) फक्त (अ) आणि (ड)
(3) फक्त (ब) आणि (क) (4) फक्त (अ) आणि (क)

What were the demands of the National Congress in its initial stages ?

- (A) The Indians should be given government jobs
(B) To lessen the taxes that were imposed on the farmers
(C) To remove the poverty of the Indians
(D) To stop the exploitation of the Indians

- (1) (A), (B), (C), (D) (2) (A) and (D) only
(3) (B) and (C) only (4) (A) and (C) only

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

P.T.O.

46. टिळक व शिवरामपंत यांच्या साक्षीने भारतातील परदेशी कापडाची पहिली होळी _____ येथे पेटविली गेली.
 (1) पुणे (2) मुंबई (3) नाशिक (4) मद्रास

In the presence of Tilak and Shivrampant, the first bonfire of the foreign goods in India was made at _____

- (1) Pune (2) Mumbai (3) Nasik (4) Madras

47. खालीलपैकी कोणता ग्रंथ डॉ. भाऊ दाजी लाड यांनी लिहिला ?
 (1) रसायनशास्त्र (2) जातिभेदविवेकसार
 (3) शिष्यजनविलाप (4) स्त्री बाळहत्या

Which of the following book was authored by Dr. Bhau Daji Lad ?

- (1) Rasayanashastra (2) Jatibhedavivekasara
 (3) Shishyajanavilapa (4) Stree Bal Hatya

48. खालीलपैकी कोणता ग्रंथ पंडिता रमाबाईंनी लिहिला ?
 (1) स्त्री धर्म नीती (2) सन्मार्ग
 (3) भारतीय स्त्रीजीवन (4) लक्ष्मीज्ञान

Which of the following book was authored by Pandita Ramabai ?

- (1) Stree Dharma Neeti (2) Sanmarga
 (3) Bharteeya Streejeevan (4) Laxmignyan

49. जोड्या जुळवा :

(अ) कोल्हापूर	i) भगवंतराव
(ब) खानदेश	ii) रामजी शिरसाट
(क) मुंबई	iii) भिमा नाईक
(ड) नाशिक	iv) गुलमार दुबे
(अ)	(ब)	(क)	(ड)
(1) i	ii	iii	iv
(2) iv	iii	ii	i
(3) ii	iii	iv	i
(4) iii	iv	i	ii

Match the following :

(A) Kolhapur	i) Bhagwantrao
(B) Khandesh	ii) Ramji Shirsath
(C) Mumbai	iii) Bhima Naik
(D) Nasik	iv) Gulmar Dube

(A)	(B)	(C)	(D)
(1) i	ii	iii	iv
(2) iv	iii	ii	i
(3) ii	iii	iv	i
(4) iii	iv	i	ii

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

50. भारतामध्ये दत्तक वारसा नामंजूर हे धोरण _____ ने स्विकारले.
- (1) लॉर्ड हेस्टिंग्स (2) विल्यम बेंटिंक
(3) लॉर्ड डलहौसी (4) लॉर्ड कॅनिंग
- Doctrine of lapse was adopted by _____ in India.
- (1) Lord Hastings (2) William Bentinck
(3) Lord Dalhousie (4) Lord Canning

51. भारत जेवढ्या 87 खनिजांचा उत्पादक आहे, त्यामध्ये _____ आणि इतर खनिजांचा समावेश आहे.
- (1) 8 इंधने, 5 आण्विक (2) 4 इंधने, 3 आण्विक
(3) 2 इंधने, 1 आण्विक (4) 6 इंधने, 8 आण्विक
- India produces as many as 87 minerals, which includes _____ and other minerals.
- (1) 8 fuel, 5 atomic (2) 4 fuel, 3 atomic
(3) 2 fuel, 1 atomic (4) 6 fuel, 8 atomic

52. महाराष्ट्रात 1951 साली पहिल्या वर्गाची शहरे नऊ होती. त्यांची संख्या 1971 आणि 1991 साली किती झाली ?
- (1) 11 आणि 27 (2) 12 आणि 18 (3) 28 आणि 36 (4) 18 आणि 27
- In 1951 there were nine class one cities in Maharashtra. How many class one cities were found in 1971 and 1991 ?
- (1) 11 and 27 (2) 12 and 18 (3) 28 and 36 (4) 18 and 27

53. अनेर धरण, अंबा-बारवा आणि मयुरेश्वर-सुपे ही वन्यजीव अभयारण्ये अनुक्रमे _____ या जिल्ह्यांमध्ये आहेत.
- (1) नंदूरबार, वाशिम आणि पुणे (2) जळगाव, हिंगोली आणि पुणे
(3) धुळे, बुलढाणा आणि पुणे (4) धुळे, नांदेड आणि लातूर
- The Aner Dam, Amba-Barva and Mayureshwar-Supe wild life sanctuary are belongs to _____ districts respectively.
- (1) Nandurbar, Washim and Pune (2) Jalgaon, Hingoli and Pune
(3) Dhule, Buldhana and Pune (4) Dhule, Nanded and Latur

54. हिमाद्रीच्या उत्तरेला सिंधू व ब्रह्मपुत्रा नदीखोऱ्यांच्या पलीकडे स्थित पर्वत श्रृंखलेला काय म्हणतात ?
- (1) मुख्य हिमालय (बृहद हिमालय) (2) ट्रांस हिमालय
(3) दुय्यम हिमालय (4) शिवालिक
- The mountain range situated to the North of Himadri beyond the valleys of Brahmaputra and Sindhu river known as
- (1) Greater Himalaya (2) Trans Himalaya
(3) Lesser Himalaya (4) Siwaliks

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

P.T.O.

55. खालीलपैकी कोणत्या जिल्ह्यात बॉक्साइट खनिजाचे उत्पादन होते ?

- (1) सोलापूर (2) कोल्हापूर
(3) जळगाव (4) परभणी

In which of the following district Bauxite mineral is produced ?

- (1) Solapur (2) Kolhapur
(3) Jalgaon (4) Parbhani

56. शाश्वत शेती अभियानाद्वारे एन्.एम्.एस्.ए.ने संपादलेले धोरण हवामान बदलाच्या राष्ट्रीय कृती आराखड्यांतर्गत नमूद केलेल्या _____ अभियानापैकी एक होय.

- (1) 4 (2) 8 (3) 12 (4) 16

NMSA derives its mandate from sustainable agricultural mission which is one of the _____ missions outlines under national action plan for climate change.

- (1) 4 (2) 8 (3) 12 (4) 16

57. शेतकरी, बाजार माहिती व्यवस्थेचा उपयोग, त्यांचे कृषि उत्पादनाचे नियोजन, काढणीच्या वेळा तसेच काढणी पश्चात नियोजन कार्यासाठी वापरतात. ह्या माहितीचा उपयोग

- (अ) अल्प तसेच दीर्घ मुदतीच्या उत्पादन नियोजनात होतो.
(ब) उत्पादनांना बाजारपेठांमध्ये योग्य किंमत मिळण्यासाठी होतो.
(क) उत्पन्नामध्ये सातत्य राहण्यास मदत करते.
(ड) वरील सर्व कार्यांमध्ये उपयोगी.

योग्य पर्याय निवडा :

- (1) (अ) आणि (ब) फक्त (2) (ब) आणि (क) फक्त
(3) (अ) आणि (क) फक्त (4) (ड) फक्त

Farmers can make use of market information to plan agricultural production, harvesting dates and post-harvest operations. It helps

- (a) in production planning based on short and long term
(b) in obtaining better prices for products in the market
(c) in stabilising the income
(d) in all the above works

Choose the correct option :

- (1) (a) and (b) only (2) (b) and (c) only
(3) (a) and (c) only (4) (d) only

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

58. AGMARKNET मध्ये पुढील नमूद केलेल्या संस्था अंतर्भूत होतात.
- (1) उद्यानविद्या माहितीचे नेटवर्किंग
 - (2) कृषि संशोधन माहितीचे नेटवर्किंग
 - (3) प्राथमिक कृषि पतपुरवठा सोसायटीचे नेटवर्किंग
 - (4) 7,000 कृषि उत्पादन घाऊक बाजारपेठा तसेच 32000 ग्रामीण कृषि उत्पादन बाजारपेठांचे नेटवर्किंग

AGMARKNET covers following mentioned organisations.

- (1) Networking of horticultural information
- (2) Networking of agricultural research information system
- (3) Networking of agricultural primary credit societies
- (4) Networking of 7,000 agricultural produce wholesale markets and 32,000 rural agricultural produce markets

59. भारतामध्ये सन 1967-68 मध्ये जी पहिली हरीतक्रांती झाली, ती खालीलपैकी कोणत्या कृषि शास्त्रज्ञामुळे मुख्यत्वे झाली ?

- (1) ए. बी. जोशी
- (2) एम्. एस्. रंधवा
- (3) एम्.एस्. स्वामीनाथन
- (4) व्ही. कुरेन

First green revolution that started in India during 1967-68 was mainly due to great agricultural scientist viz;

- (1) A. B. Joshi
- (2) M. S. Randhawa
- (3) M. S. Swaminathan
- (4) V. Kurien

60. देशातील महागाईचे नियंत्रण आर्थिक धोरणातून ठेवण्याचे कार्य पुढीलपैकी कोणती संस्था करते ?
- (1) IMF
 - (2) SBI
 - (3) RBI
 - (4) RRB

Inflationary pressure in the economy of country is controlled by monetary policies by

- (1) IMF
- (2) SBI
- (3) RBI
- (4) RRB

61. ग्रामीण भागातील बेकारी कमी करण्यासाठी, महाराष्ट्र शासनाने (1973) खालीलपैकी कोणती योजना सर्वप्रथम राबविली होती ?

- (1) SFDA
- (2) रोह्यो (EGS)
- (3) नरेगा (NREGA)
- (4) IRDP

Which of the scheme was first introduced by Maharashtra Government (1973) to reduce the unemployment rate in rural areas ?

- (1) SFDA
- (2) EGS
- (3) NREGA
- (4) IRDP

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

P.T.O.

62. एखादी भारतीय कंपनी थेट परकीय गुंतवणूक _____ या मार्गाने मिळवू शकते.

- (1) स्वयंचलित (2) शासकीय
(3) (1) आणि (2) दोन्ही (4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

An Indian company may receive foreign direct investment under _____ route.

- (1) Automatic (2) Government
(3) (1) and (2) both (4) None of the above

63. सुधारित पर्यावरण (संरक्षण) कायदा, 1999 नुसार सार्वजनिक ठिकाणी कायद्याने ध्वनीची सरासरी तीव्रता किती असावी की जेणेकरून ध्वनीप्रदुषण होणार नाही ?

- (1) 125 डेसीबल (2) 150 डेसीबल (3) 180 डेसीबल (4) 200 डेसीबल

What is the average level of 'sound' in public places that is permitted by Modified Environment (Protection) Law, 1999 that will not cause sound pollution ?

- (1) 125 decibel (2) 150 decibel (3) 180 decibel (4) 200 decibel

64. वाढत्या औद्योगिकीकरणामुळे नैसर्गिक साधनांचा प्रमाणापेक्षा जास्त वापर करतात कारण

- (1) त्यांच्या प्रक्रियेत या साधनांचा न्हास होतो.
(2) ती साधने (resource) निर्यात करतात,
(3) त्या साधनांची (resources) मालकी स्वतःकडे ठेवतात.
(4) त्या साधनांचा वापर त्यांच्या प्रक्रियेत कच्चा माल म्हणून वापरतात.

Increased industrialization exhaust the natural resources in abundant quantities because

- (1) As they destroy these resources during the process
(2) As they export them
(3) As they own them
(4) As they use these resources as raw material during process

65. हवेतील प्रदुषणामुळे, पृथ्वीवरील तापमानामध्ये थोडीसी वाढ झालेली आहे, त्यामुळे

- (अ) पर्जन्यमान वाढले आहे (ब) हंगामामध्ये (seasons) बदल झाला आहे
(क) कृषि उत्पादकतेमध्ये घट झालेली आहे (ड) दूध उत्पादनामध्ये वाढ झालेली आहे

योग्य उत्तर निवडा :

- (1) फक्त (अ) (2) (अ) आणि (ब) (3) (ब) आणि (क) (4) फक्त (ड)

Due to air pollution, temperature on the earth has increased marginally which results into

- (a) Increase in rainfall (b) Change in seasons
(c) Decline in agricultural production (d) Increase in milk production

Choose appropriate answer :

- (1) Only (a) (2) (a) and (b) (3) (b) and (c) (4) Only (d)

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

66. कृषिमध्ये, पोषण द्रव्यांचे एकात्मिक व्यवस्थापन ही संकल्पना येण्याचे कारण म्हणजे

- (अ) किटकनाशकांचा अति वापर
(ब) सिंचनाचा अति वापर
(क) रासायनिक खतांचा मोठ्या प्रमाणात असंतुलित वापर
(ड) बुरशी नाशकांचा अति वापर

योग्य वाक्ये निवडा :

- (1) (अ) आणि (ड) (2) फक्त (ब) (3) फक्त (क) (4) फक्त (क) आणि (ड)

The concept of Integrated Nutrient Management in Agriculture has arisen because of

- (a) Excessive use of pesticides
(b) Excessive use of irrigation
(c) Imbalanced and excessive use of chemical fertilizers
(d) Excessive use of fungicides

Choose right statement :

- (1) (a) and (d) (2) only (b) (3) only (c) (4) only (c) and (d)

67. देशाच्या 1952 च्या वन धोरणानुसार भौगोलिक क्षेत्रापैकी किती टक्के क्षेत्र हे वनाखाली असणे गरजेचे आहे ?

- (1) सतरा टक्के (2) तेहतीस टक्के (3) चाळीस टक्के (4) त्रेचाळीस टक्के

According to Forest Policy in 1952, out of geographical area of our country, the coverage of forest should be to the tune of

- (1) 17 percent (2) 33 percent (3) 40 percent (4) 43 percent

68. हवेचे प्रदूषण हे वातावरणातील थेट अथवा अप्रत्यक्ष _____ बदलाचा विशिष्ट परिणाम आहे.

- (1) भौतिक (2) रासायनिक (3) जैविक (4) वरील सर्व

Air pollution is the resultant of the direct or indirect change in _____ characteristics of atmosphere.

- (1) Physical (2) Chemical (3) Biological (4) All of the above

69. AGMARKNET ही वेबसाईट पुढीलपैकी कोणती माहिती पुरविते ?

- (अ) उपभोगकर्त्यांची आवड (ब) शेतमालाच्या किंमती
(क) पुरवठादार (ड) वरीलपैकी सर्व
(1) (अ) आणि (ब) फक्त (2) (ब) आणि (क) फक्त
(3) (अ) आणि (क) फक्त (4) (ड) फक्त

AGMARKNET website provides the information on

- (a) Consumer preferences (b) Prices of Agricultural products
(c) Suppliers (d) All of the above
(1) (a) and (b) only (2) (b) and (c) only
(3) (a) and (c) only (4) (d) only

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

P.T.O.

70. रोहीया राष्ट्रीय उद्यान हे हिमाचल प्रदेशातील _____ जिल्ह्यामध्ये वसलेले आहे.
 (1) कुल्लू (2) चंबा (3) मंडी (4) सिमला
 Rohia National Park is situated in _____ district of Himachal Pradesh.
 (1) Kullu (2) Chamba (3) Mandi (4) Simla

71. संयुक्त राष्ट्रसंघाच्या अन्न व कृषि संघटनेच्या मते, संतुलित कृषि व्यवसायामध्ये पुढील गोष्टींचा अंतर्भाव होतो.
 (अ) साधनसामुग्रीचे नियोजन आणि संरक्षण
 (ब) तांत्रिक आणि संस्थात्मक बदलाची परिचितता
 (क) मानवी गरजांची पूर्तता संघपरिस्थितीत आणि भविष्यात भागविणे
 (1) (अ) व (ब) (2) (ब) व (क) (3) (अ) व (ड) (4) वरील सर्व

According to Food and Agriculture Organization of the United Nations, in sustainable agriculture it is expected that

- (a) Management and conservation of resource base
 (b) Orientation of technological and institutional changes
 (c) Ensuring attainment and continued satisfaction of human needs for present and future
 (1) (a) and (b) (2) (b) and (c) (3) (a) and (d) (4) All the above

72. लघु व कुटीर उद्योग क्षेत्रासमोर अद्यापही _____ या समस्या आहेत.
 (1) कच्चा माल (2) विक्री विषयक
 (3) अधिक उत्पादन खर्च (4) वरीलपैकी सर्व
 Till today, small scale and cottage industries are facing _____ problems.
 (1) Raw material (2) Sale
 (3) High production cost (4) All of the above

73. भारतात अलीकडील काळात उपलब्ध (2004-05) माहितीनुसार दारिद्र्य रेषेखालील लोकांचे प्रमाण 28% आहे. त्या लोकसंख्येचे आहारातून मिळणाऱ्या उष्माकांचे (कॅलरी) प्रमाण _____ आहे.
 (1) प्रति दिन 3000 पेक्षा कमी कॅलरीज (2) प्रति दिन 2850 पेक्षा कमी कॅलरीज
 (3) प्रति दिन 2600 पेक्षा कमी कॅलरीज (4) प्रति दिन 2450 पेक्षा कमी कॅलरीज
 In India, the population living below poverty level has been estimated to be 28% (based on 2004-05 data). Indicate the calories consumption levels of such population.
 (1) Less than 3000 calories per day (2) Less than 2850 calories per day
 (3) Less than 2600 calories per day (4) Less than 2450 calories per day

74. भारत सरकारने _____ रोजी राष्ट्रीय ग्रामीण आरोग्य अभियान (NRHM) सुरू केली.
 (1) 12 एप्रिल 2005 (2) 12 एप्रिल 2006 (3) 12 एप्रिल 2007 (4) 12 एप्रिल 2008
 The Govt. of India has launched NRHM on
 (1) 12 April 2005 (2) 12 April 2006 (3) 12 April 2007 (4) 12 April 2008

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

75. कृषिच्या हिस्स्याचे भारताच्या एकूण राष्ट्रीय उत्पन्नातील प्रमाण दिवसेंदिवस _____ आहे.
(1) वाढत (2) घटत (3) सारखेच (4) वरीलपैकी नाही
- Share of agriculture in national income of India has been _____ over the year.
(1) Increasing (2) Decreasing (3) Constant (4) None of the above

76. वालुकामय माती आणि उथळ जमीन, जेथे जमिनीचे सपाटीकरण शक्य नसते तेथे सिंचनाची कोणती पद्धत उपयुक्त आहे ?
(1) आंतरपृष्ठ सिंचन (2) ठिबक सिंचन
(3) तुषार सिंचन (4) पृष्ठभागीय सिंचन

Which method of irrigation is useful for sandy soils and shallow lands where land levelling is not possible ?

- (1) Sub-surface irrigation (2) Drip irrigation
(3) Sprinkler irrigation (4) Surface irrigation

77. सोयाबीन पिकामध्ये पाणी देण्यासाठी संवेदनशील अवस्था _____
(1) सुरवातीची रोप वाढीची, फुले येण्याची, शेंगा भरण्याची
(2) फुले येण्याची, फांद्या फुटण्याची
(3) शेंगा विकसित होणारी, गाठी तयार होण्याची
(4) मुळे वाढीची, फुले येण्याची, शेंगा भरण्याची

Critical growth stage for irrigation in soya bean crop _____

- (1) Early seedling, flowering, pod formation
(2) Flowering, branching
(3) Pod development, nodule formation
(4) Root development, flowering, pod formation

78. सिंचन कालव्यामधील पाण्याचा प्रवाह मोजण्याच्या साधनांची नावे सांगा.
(1) वेअर व नॉचेस (2) नॉचेस व ऑरिफिसेस
(3) पार्शाल फ्ल्यूम व मिटरगेट (4) वरील सर्व

Name the devices used to measure the flow of water in an irrigation channel.

- (1) Weirs and notches (2) Notches and orifices
(3) Parshall flumes and meter gates (4) All of the above

79. पाणी देण्याच्या तुषार सिंचन पद्धतीमुळे साधारणतः _____ पाणी बचत होते.
(1) 10 ते 15% (2) 15 ते 20% (3) 30 ते 40% (4) 50%
- Sprinkler method of irrigation saves about _____ of water.
(1) 10 to 15% (2) 15 to 20% (3) 30 to 40% (4) 50%

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

P.T.O.

80. खालील विधाने पहा आणि त्याप्रमाणे उत्तरे द्या :

(अ) वालुकामय मृदामध्ये, पाणी धारण क्षमता जास्त असते.

(ब) या (वालुकामय) मृदेमध्ये सिंचनासाठी अधिक पाणी लागते.

(1) (अ) बरोबर, पण (ब) नाही

(2) (ब) बरोबर, पण (अ) नाही

(3) दोन्ही बरोबर आहेत

(4) दोन्ही चूक आहेत

Consider the following statements and answer accordingly.

(a) In sandy soil, the water holding capacity is high.

(b) It (sandy soil) requires higher quantity of water for irrigation.

(1) (a) is correct, but (b) not

(2) (b) is correct, but (a) not

(3) Both are correct

(4) Both are incorrect

81. जनावरांसाठी रब्बी हंगामातील शेंगवर्गीय नसलेले अति महत्त्वाचे चारा पीक/पीके कोणती ?

(अ) Avena sativa

(ब) Hordeum vulgare

(क) Sorghum sudanens

(ड) Pennisetum purpureum

(1) फक्त (अ)

(2) फक्त (ड)

(3) (अ) व (ब)

(4) वरीलपैकी सर्व

Among the rabi non-leguminous fodder crops, which is/are the most important ?

(a) Avena sativa

(b) Hordeum vulgare

(c) Sorghum sudanens

(d) Pennisetum purpureum

(1) Only (a)

(2) Only (d)

(3) (a) and (b)

(4) All of the above

82. उस्मानाबादी शेळी संबंधित सत्य वाक्य लिहा.

(अ) लातूर, तुळजापूर, उदगीर तालुक्यात आढळते.

(ब) मटण आणि दूधासाठी उपयोगी.

(क) बहुतेक तपकिरी रंगात आढळते.

(ड) शरीराचे वजन 22 - 24 किलो.

(1) (अ) व (ड)

(2) (अ), (ब) व (क)

(3) (अ) व (ब)

(4) वरील सर्व

Write the true sentence/s regarding Osmanabadi Goat.

(a) Found in Latur, Tuljapur, Udgir Taluk

(b) Useful for meat and milk

(c) Mostly brown colour

(d) Body weight is 22 - 24 kg

(1) (a) and (d)

(2) (a), (b) and (c)

(3) (a) and (b)

(4) All above

83. कोणत्या उद्यान पिकांमध्ये जीवनसत्त्व आणि खनिज पदार्थांचे विपुल प्रमाण असून त्यांना 'संरक्षित अन्न' असे म्हणतात ?

(1) फळे व भाजीपाला

(2) मसाले व लागवडीची पीके

(3) औषधी व सुगंधी वनस्पती

(4) वरीलपैकी सर्व

Which horticultural crops are the rich source of vitamins and minerals and are called as 'protective foods' ?

(1) Fruits and vegetables

(2) Spices and plantation crops

(3) Medicinal and aromatic plants

(4) All of the above

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

84. "बाळाच्या दूध खाद्यात" वजनाच्या _____ टक्के दुग्ध स्निग्धांश असावे.
(1) 5% ते 10% (2) 10% ते 18% (3) 18% ते 28% (4) 28% ते 40%
- "Infant milk foods" contains _____ percent milk fat by weight.
(1) 5% to 10% (2) 10% to 18% (3) 18% to 28% (4) 28% to 40%

85. 'सफेद वेलची' हा वाण कोणत्या पीकाशी संबंधित आहे ?
(1) पपई (2) दालचिनी (3) लवंग (4) केळी
- The variety 'safed velchi' belongs to which crop ?
(1) Papaya (2) Cinnamon (3) Clove (4) Banana

86. अंजिर फळे पक्व अवस्थेत तडकण्याचे कारण काय आहे ?
(1) वारा (2) कमी पाणी देणे (3) अधिक आर्द्रता (4) अधिक तापमान
- Splitting of Fig fruits at maturity (ripening) is due to
(1) Winds (2) Less irrigation (3) High humidity (4) High temperature

87. खालीलपैकी कोणत्या राज्यामध्ये नारळ पीक आधारित कृषि वानिकी पद्धत प्रचलित नाही ?
(1) केरळ (2) आंध्रप्रदेश
(3) तामिळनाडू (4) मध्यप्रदेश
- In which State, the coconut based agro forestry system is not prevalent ?
(1) Kerala (2) Andhra Pradesh
(3) Tamil Nadu (4) Madhya Pradesh

88. आंब्यामध्ये 'ए ग्रेड' म्हणजे प्रति किलो _____ फळे.
(1) 2 (2) 3 (3) 4 (4) 5
- In mango, 'A grade' means _____ fruits per kg.
(1) 2 (2) 3 (3) 4 (4) 5

89. भात शेतीतील मत्स संवर्धनासाठी खालीलपैकी कोणते मासे वापरली जातात ?
(1) फक्त कटला (2) फक्त रोहू
(3) फक्त मृगळ आणि कटला (4) वरील सर्व
- Which of the following fish/fishes used for fish culture in paddy fields ?
(1) Catla only (2) Rohu only
(3) Mrigal and Catla only (4) All above

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

P.T.O.

90. खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर आहे/आहेत ?

- (अ) 'झुम लागवड' कृषिवन लागवडीची पद्धत आहे.
 (ब) 'टाऊंग्या' (Taungya) कृषिवन लागवडीची पद्धत आहे.
 (क) नारळाच्या झाडाखालील केळीचे अंतरपीक ही कृषिवन लागवडीची पद्धत आहे.
 (1) फक्त (अ) (2) फक्त (ब)
 (3) (ब) आणि (क) (4) (अ) आणि (ब)

Among the following statement which is/are true ?

- (A) 'Jhum cultivation' is a system of Agro forestry
 (B) 'Taungya' is a system of Agro forestry
 (C) Intercropping of banana under coconut is a system of Agro forestry
 (1) (A) only (2) (B) only
 (3) (B) and (C) (4) (A) and (B)

91. महाराष्ट्रातील मुख्य तूर संशोधन केंद्र कोठे आहे ?

- (1) बदनापूर (2) कोल्हापूर (3) सिंदखेड (4) सोलापूर

Where is the main Research Station of Pigeon pea in Maharashtra ?

- (1) Badnapur (2) Kolhapur (3) Sindakheda (4) Solapur

92. कडधान्य पिकातील सिंचनासाठी अति संवेदनशील अवस्था कोणत्या आहेत ?

- (1) शाखीय वाढ व शेंगा धरायला लागणे (2) पेरणी व शाखीय वाढ
 (3) शाखीय वाढ व फुलोऱ्यात येणे (4) पेरणी व शेंगा धरायला लागणे

Which of the following are the most critical stages for irrigation in pulses ?

- (1) Branching and pod formation (2) Sowing and branching
 (3) Branching and flowering (4) Sowing and pod formation

93. मशागत करण्याचे मुख्य प्रकार कोणते आहेत ?

- (अ) नांगरणे (ब) वखरणे
 (क) आंतरमशागत (ड) पीक काढणे
 (1) फक्त (अ) (2) (अ) आणि (ब) (3) (अ), (ब) आणि (क) (4) वरील सर्व

Which are the broad groups of tillage operations ?

- (a) Ploughing (b) Harrowing
 (c) Cultivating (Interculturing) (d) Harvesting
 (1) (a) only (2) (a) and (b) (3) (a), (b) and (c) (4) All above

94. आधुनिक शेतीचे शाश्वत शेतीमध्ये रूपांतर होण्याच्या प्रक्रियेला साधारण किती कालावधी लागतो ?

- (1) 3 ते 6 वर्ष (2) 1 ते 2 वर्ष (3) 9 ते 10 वर्ष (4) 6 ते 9 वर्ष

Usually, how much time required for conversion of modern agriculture to sustainable agriculture ?

- (1) 3-6 years (2) 1-2 years (3) 9-10 years (4) 6-9 years

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

95. हरभरा पिकाची बीडीएनजी-797 ही जात _____ ला दाद न देणारी किंवा प्रतिकारक आहे.
(1) घाटे अळी (2) पाने खाणारी अळी
(3) करपा (4) मर आणि मुळ कुज

The chick pea variety BDNG-797 is resistant to _____

- (1) Pod borer (2) Leaf eating caterpillar
(3) Blight (4) Wilt and root rot

96. खालीलपैकी कोणती संज्ञा सिंचनाशी संबंधित आहे ?

- (अ) डेल्टा (ब) पीक काळ (क) ड्यूटी (ड) सिंचनाची तीव्रता
(1) (अ), (क), (ड) (2) (अ), (क) (3) (अ), (ब), (क) (4) वरील सर्व

Which of the following terminology is related with irrigation ?

- (a) Delta (b) Crop period (c) Duty (d) Intensity of irrigation
(1) (a), (c), (d) (2) (a), (c) (3) (a), (b), (c) (4) All above

97. खालील विधाने वाचा व योग्य तो उत्तराचा पर्याय शोधा.

- (अ) तुषार सिंचन हे जवळपास सर्वच पिकांना उपयोगी आहे.
(ब) तुषार सिंचन भारी काळ्या मृदासाठी योग्य नाही.

- (1) (अ) बरोबर, परंतु (ब) नाही (2) (ब) बरोबर, परंतु (अ) नाही
(3) दोन्हीही बरोबर आहेत (4) दोन्हीही बरोबर नाहीत

Read the following statements and choose appropriate answer from the options :

- (a) Sprinkler irrigation is suitable to almost all types of crops.
(b) Sprinkler irrigation is usually not suitable for heavy clay soils.
(1) (a) is true, but (b) is not (2) (b) is true, but (a) is not
(3) Both are true (4) Both are not true

98. नर बैलामधील प्राथमिक लैंगिक अवयव कोणते आहेत ?

- (1) अंडकोश (2) शुक्राणू (3) वीर्य (4) मागचे पाय

Which are the primary sex organs of the male bullock ?

- (1) Testes (2) Sperm (3) Semen (4) Back legs

99. होलस्टीन-फ्रिजन गाईच्या जातीचे मुळस्थान _____ आहे.

- (1) हॉलँड (2) स्कॉटलँड (3) स्वित्झरलँड (4) इंग्लंड

The origin of Holstein-Friesian cow breed is _____

- (1) Holland (2) Scotland (3) Switzerland (4) England

100. स्वच्छ दूध उत्पादन पद्धतीत खालील गोष्टींचा समावेश होतो.

- (1) कळपाचे आरोग्य (2) स्वच्छ जनावरे
(3) स्वच्छ परिसर (4) वरील सर्व

Methods of clean milk production includes following things.

- (1) Health of the herd (2) Clean animals
(3) Clean surroundings (4) All above

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

P.T.O.

सूचना - (पृष्ठ 1 वरून पुढे....)

- (8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षामध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.
- (9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वतः बरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. मात्र परीक्षाकक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग - 1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.

नमुना प्रश्न

प्र. क्र. 201. संतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलतः प्रयत्न केले ?

- (1) स्वामी दयानंद सरस्वती (2) ईश्वरचंद्र विद्यासागर
(3) राजा राममोहन रॉय (4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर "(3) राजा राममोहन रॉय" असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर "(3)" होईल, यास्तव खालीलप्रमाणे प्रश्न क्र. 201 समोरील उत्तर-क्रमांक "3" हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र. क्र. 201. ① ② ● ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK